

Det, der vokser

Det var havnen, der i sin tid skabte Hasle.

Det siges der, og det er vel en slags sandhed. Den vækst byen har oplevet dengang, kom fra havnen. Kom fra havet.

Som med så mange andre byer på øen kommer livet fra havnen.

Som så mange andre byer på øen begyndte byen at lide, da havnen begyndte at lide.

Hasle har været nede at vende.

Bornholms Regionskommune ind igen. 21 millioner fra Transportministeriet. Arkitektkonkurrencen i 2008 som et bølgeslag, der skubber til bådene helt inde bagerst i havnebassinet. En ny plan for den gamle form for liv. Duften af hav, når det blæser. De gamle industrikajer, der skæres ned for at passe til andre både end de høje stenskuder, der hentede granit, og som for længst er væk.

Glattes med et nyt lag beton. Fritlægningen af de smukke granitforsider på kajen.

Indbyder til nye aktiviteter.

Så en anden slags mennesker på havnen. Fælledene, der vokser sig til en fantastisk legeplads. En grøn løber ned til Østersøen. Havgus på rutsjebanen. Børnehaver fra hele kysten, der kommer til for at lege der. Al den plads til at udfolde sig.

Endelig havnebadet i 2013. Liv langs hele den strækning, hvor Hasle møder havet.

Foreninger, der vokser frem fra de bygninger, der stilles til rådighed. Columbus med deres levende maritime museum.

Bornholms Kajakklub.

Vinterbaderne. Vildmarksbadet.

Sejlklubben.

Kroppe, der damper af liv hele året.

De kommer cyklende hele vejen fra Rønne og Vang for at springe fra tårnet. De gamle siloer der kaster skygge som et enormt solur. Over alt i byen trækker livet små forandringer med sig. Dem, der ikke vil lade rådhuset dø. Børnefestivalen og Grønbechsgaard. Den nye strandcafé. Røgeriet, der stadig sender duften af det gamle håndværk ud over byen.

Og helt væk er fiskeriet ikke. Stadig hives der garn ind. Det er ikke glemt, hvor byen kommer fra. Columbus, der holder liv i de gamle motorer. Så kan ungerne høre, hvordan det har været for ørene, når fiskene kom ind i det der vel nu må kaldes gamle dage.

Det er sanser sat i spil.

Det er byen der trækker vejret igennem havnen igen. Havnen der faktisk vokser. En ny kunstig ø. Til lystfiskerne. Til dem der sejler. En lille kanal. Alle de muligheder.

Livet, der kravler op af havnen og op igennem byen, op ad bakken og helt op til rundkørslen mod Rønne, hvor industrien ligger som et andet anker for byen.

Og der, ikke så langt fra rundkørslen i udkanten af byen, findes endnu et eksempel på et projekt med kommunens kræfter bag. På plejehjemmet arbejder de på deres sansehaver, de gamle, der er borgere og de ansatte der arbejder for kommunen. De har urter, blomster og bier. Roser og hyacinter. De har høns, der spiser rester fra køkkenet. De går derud og mærker verden. De går derud og lugter til verden. De gamle kommer der for at bruge deres sanser,

Det samme som det, der sker med lyden af kutteren på havnen.

Men haven er ikke kun tænkt til de gamle borgere. Den er et samarbejde med Børnehuset, der ligger ikke så langt derfra. Sammen drømmer de om at udvide sansehaven med flere bede. Bede på paller der kan flytte rundt med lyset. Bede der så skal plejes af de gamle og børnene.

De ville kunne holde høstfest sammen. De ville kunne invitere andre borgere med, inkludere så mange som muligt i fælleskabet omkring haven. Spise det, der vokser op mellem hænderne på dem, op af jorden. Det er meget nærliggende at tænke på barnet som et frø. En borger der spirrer. At tænke på de gamle som de store fuldt udvoksede planter. Det, de kan fortælle børnene. Beskrive for dem, hvordan Hasle var engang. De kan huske det enorme fiskeri. De kan huske, da havnen var fuld af kuttere.

De synger allerede sammen.

Børnene kommer og synger for de gamle.

En gang kom en ellers stum og hjerneskadet gammel mand hen til plejepersonalet med sine udklip.

Han havde selv været leder af en børnehaver.

Livet i en sang.

De gamle, der skriver breve til børnene.

Og skolen vil også lave haver. De gamle enorme kummer i skolegården skal tilplantes, og det der vokser skal deles mellem de borgere, der har lyst til at være med. Især tænkes der på dem i lejlighederne. Mange af dem er flygtninge, der har arbejde på gårdene i oplandet. En fælleshaver mellem byens borgere. En by er fælleskab på samme måde som en kommune er et fælleskab. Du bydes velkommen til Hasle hvis du flytter til. Du inviteres til møde i det gamle rådhus. Rådhuset er

nu et medborgerhus. Bytinget der er stiftet af borgerne selv. Hele tiden er der nogen, der vil Hasle noget.

En by og livet i den er et samarbejde mellem kommunen og de borgere der bor der, de borgere, der driver forretning der.

En fortælling om Bornholms Regionskommune af Dennis Gade Kofod